

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

ဒန့်သလွန်ပင် အကြောင်း သိကောင်းစရာ
နှင့်
ဒန့်သလွန်ပင် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ

ဒန့်သလွန်ပင် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်

မြန်မာအမည်	-	ဒန့်သလွန်
အင်္ဂလိပ်အမည်	-	Drum Stick
ရုက္ခဗေဒအမည်	-	<i>Moriga oleifera</i>
မျိုးရင်းအမည်	-	Moringaceae

၁။ ရာသီဥတု

ဒန့်သလွန်ပင်သည် အပူပိုင်းသီးနှံဖြစ်သော်လည်း တောင်ပေါ် မြေပြန့်မရွေး ဖြစ်ထွန်းသဖြင့် ရာသီဥတုမရွေးသော အပင်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

၂။ မြေအမျိုးအစား

ဒန့်သလွန်ပင်သည် သဲဆန်လွန်းသောမြေနှင့် ကျောက်စရစ်မြေများမှလွဲ၍ မြေမရွေး ဖြစ်ထွန်းပါသည်။ ဒန့်သလွန်စိုက်ပျိုးရန် မြေဩဇာထက်သန်ပြီး ရေမဝသော နုန်းမြေ၊ သဲနုန်းမြေ၊ နုန်းမြေစေးများသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။

၃။ စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်

ဒန့်သလွန်ပင်ကို အိမ်ခြံဝင်းများတွင် စားသုံးသီးပင်အဖြစ် တစ်ပင် နှစ်ပင်ခန့် စိုက်ပျိုးကြသော်လည်း စနစ်တကျစီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးကြခြင်းမရှိကြသေးပါ။ ဒန့်သလွန်ကို အကိုင်းဖြတ်၍လည်းကောင်း၊ အစေ့ကို တိုက်ရိုက်ချ၍လည်းကောင်း စိုက်ပျိုးလေ့ရှိကြသည်။

(က) ကိုင်းဖြတ်စိုက်နည်း

အကိုင်းဖြတ်စိုက်ပျိုးခြင်းကို မိုးဦးကျချိန်၊ ဇွန်လတွင် ဆောင်ရွက်ရသည်။ ဒန့်သလွန်ပင်ကိုတစ်ပင်နှင့်တစ်ပင်ပေ(၂၀)ခန့်ခြား၍စိုက်ရပါသည်။ ဒန့်သလွန်ပင်စိုက်မည့်နေရာကို (၃-၃-၃)ပေကျင်းတူး၍ မြေသားနှင့် နွားချေးဆွေး (သို့မဟုတ်) သစ်ရွက်ဆွေးမြေဩဇာ ဆတူခန့်ရော၍ ထည့်ရပါမည်။ ထိုနောက် (၁)လကွခန့် အရှည်ရှိ တစ်နှစ်သားအဖျားကိုင်းများကို ဖြတ်၍ စိုက်ကျင်းတွင် စိုက်ရပါမည်။ ထိုစိုက်ကျင်းအတွင်းတွင် အနည်းဆုံး (၆)လကွအထိ အကိုင်းကို မြှုပ်စိုက်ရပါမည်။ အကိုင်းစိုက်ပြီးနောက် မိုးမရွာပါကအနည်းဆုံး တစ်နေ့တစ်ကြိမ် ရေလောင်းပေးရပါမည်။ ဒန့်သလွန်သည်

အမြစ်ထွက်လွယ်သော အပင်ဖြစ်သဖြင့် မြေချစိုက်ထားသော ကိုင်းသည် စိုက်ပြီး တစ်ပတ်အတွင်း အမြစ်ထွက်ပြီးရှင်သန် ဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါသည်။

ကိုင်းဖြတ်သည့် ဒန့်သလွန် (၂)နှစ်သားအပင်သည် စတင်သီးပွင့်နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် (၄)နှစ်သား (၅)နှစ်သားရောက်မှ အသီးများများ သီးလေ့ရှိပါသည်။

(ခ) အစေ့တိုက်ရိုက်ချ စိုက်နည်းစနစ်

ဒန့်သလွန်ပင်ကို အစေ့တိုက်ရိုက်ချ၍လည်းရသည်။ ဒန့်သလွန်ပင်မှ မျိုးစေ့ယူရန်အတွက် နွေကာလ (မတ်လ၊ ဧပြီလ)များတွင် ကောင်းစွာ ရင့်မှည့်သော ဒန့်သလွန်သီးသည် ဖြူမွဲမွဲ အရောင်ရှိပြီး ကောင်းစွာရင့်မှည့်နေပါသည်။ ဒန့်သလွန်သီးမှ အစေ့ယူပြီး မိုးဦးကျအချိန် ဇွန်လတွင် မြေချစိုက်ပျိုးရပါမည်။ စိုက်မည့်နေရာကို (၁-၁-၁)ပေ ကျင်းတူးပြီး မြေသားနှင့် နွားချေးဆွေး သို့မဟုတ် သစ်ရွက်မြေဩဇာ ဆတူရော၍ ထည့်ရပါမည်။ ထို့နောက် ကျင်းအလယ်တွင် အစေ့ကို (၁)လက်မခန့် မြေမြှုပ်၍စိုက်ရပါသည်။ စိုက်ချိန်တွင် မိုးမရွာပါကနေ့စဉ် အနည်းဆုံးတစ်ကြိမ် ရေလောင်းပေးရန် လိုသည်။ အစေ့စိုက်ပြီး တစ်ပတ်အကြာတွင် အပင်ပေါက်လာသည်။ အစေ့စိုက်အပင်တွင်လည်း တစ်ပင်နှင့် တစ်ပင် ပေ(၂၀)ခြား၍ စိုက်ခြင်းဖြင့် တစ်ဧကတွင် (၁၀၈)ပင် ဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဒန့်သလွန်အစေ့စိုက်ပင်သည် ကိုင်းဖြတ်စိုက်ပင်ကဲ့သို့ပင် (၂)သားတွင် စတင်ပွင့်သီးနိုင်ပြီး (၄) နှစ် (၅)နှစ်သားရောက်မှ အသီးဖြိုင်ဖြိုင် သီးလေ့ရှိပါသည်။ ကိုင်းဖြတ်စိုက်ပင်ထက် အစေ့စိုက်ပင်က အသီးပိုသီးလေ့ရှိပါသည်။

ဒန့်သလွန်ပင် အကိုင်းကို မြေထုတ်စီးနည်းဖြင့်လည်း စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ မြေထုတ်စီး၍ စိုက်ခြင်းသည် ကိုင်းဖြတ်စိုက်ခြင်းထက် အပင်ဖြစ်ထွန်းရန်ပို၍ သေချာပါသည်။ သို့ရာတွင် ကိုင်းဖြတ်စိုက်နည်းဖြင့် လွယ်ကူစွာ စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းလျက်ရှိပြီး မြေထုတ်စီး စိုက်ပျိုးခြင်းကို အသုံးပြုခြင်း မရှိပေ။

၄။ အပင်ပြုစုနည်း

ဒန့်သလွန်ပင် စိုက်ပျိုးကြရာတွင် စနစ်တကျပြုစုခြင်းမရှိပေ။ ဒန့်သလွန် စိုက်ခင်းကို မိုးဦးတွင် တစ်ကြိမ်၊ မိုးအကုန်တွင် တစ်ကြိမ်၊ အပင်များကြားတွင် ပေါင်းမြက်များ ရှင်းလင်းပေးရပါမည်။ ဒန့်သလွန်ပင်သည် ရေငတ်ခံနိုင်သော အပင်ဖြစ်သော်လည်း

ပူးပြင်းခြောက် သွေ့သည့် မတ်လ၊ ဧပြီလများတွင် (၂)ရက်လျှင် တစ်ကြိမ်ကျ ရေသွင်း ရေလောင်းပေးသင့်ပါသည်။

၅။ မြေဩဇာကျွေးနည်း

ဒန့်သလွန်ပင်စိုက်ရာတွင် မြေဩဇာကို စနစ်တကျ ကျွေးခြင်းမရှိကြသေးပေ။ သို့ရာတွင် ဒန့်သလွန်ပင်သည် အခြားအပင်များကဲ့သို့ပင် မြေဩဇာ စနစ်တကျ ကျွေးမှသာလျှင် အပင်ဖြစ်ထွန်းမှုကောင်းပြီး အသီးဖြိုင့်ဖြိုင့် သီးပါမည်။

သီးထွက်ရနေသော အပင်ကြီးများတွင် မိုးဦးကျ တစ်ကြိမ်၊ မိုးအကုန် တစ်ကြိမ် မြေဩဇာကျွေးပေးသင့်ပါသည်။ မိုးဦးတွင် မြေဩဇာကျွေးခြင်းဖြင့် အပင်ဖြစ်ထွန်းမှု၊ ပွင့်သီးမှု ပိုကောင်းပြီး အသီးများများ တင်နိုင်သည်။ မိုးအကုန်တွင် မြေဩဇာကျွေးခြင်း သည်လည်း ဒန့်သလွန်ပင် အပွင့်အသီးလိုက်ချိန်ဖြစ်သဖြင့် အပွင့်ပွင့်သီးအား ကောင်းစေ ရန်အတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။

၆။ ခူးဆွတ်ခြင်းနှင့် အထွက်

ဒန့်သလွန်ညွန့်ကို ဟင်းချိုချက်စားရန် ဆွတ်ခူးလေ့ရှိသည်။ သို့ရာတွင် အသီးဆွတ် ခူးရန်အတွက် စီးပွားဖြစ်စိုက်နိုင်သော စိုက်ခင်းဖြစ်ပါက အညွန့်မခူးသင့်ပေ။

ဖေဖော်ဝါရီလ၊ မတ်လ၊ ဧပြီလများတွင် ဒန့်သလွန်သီး ဖြိုင့်ဖြိုင့်သီးသည်။ သို့ရာတွင် ဒန့်သလွန်သည် တစ်နှစ်ပတ်လုံး ပန်းပွင့်သော အပင်မျိုးဖြစ်သဖြင့် မိုးတွင်း ကာလများတွင်လည်း ရက်ခြားခူးသွားနိုင်ပါသည်။

ပုံမှန်သီးပွင့်နေသော ဒန့်သလွန်ပင်ကြီး တစ်ပင်သည် တစ်နှစ်လျှင် အများဆုံး အသီး (၇၀၀)ထိ သီးနိုင်သည်။ ဒန့်သလွန်ပင် တစ်ပင်သည် ပျဉ်းမျှတစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး (၂၀၀)ခန့်သီးနိုင်သည်။